

Ruský pohled na ukrajinské urovnání: Putinova past

30.1.2025 - Rostislav Iščenko | Dezinformační zdroje

A celý materiál zcela, aniž by ponechal prostor pro jakékoli interpretace, nastiňuje pouze jedno téma: s kým, jak a za jakých podmínek je Rusko připraveno jednat o ukrajinském urovnání. Ve skutečnosti jde o reakci na vhozy Trumpova týmu do informačního prostoru o jeho vizi procesu řešení ukrajinské krize.

Putin nereagoval na novináře, Putin odpovídal nové americké administrativě. Ale zároveň se vyhnul formálnímu vstupu do dialogu s Washingtonem. Na jedné straně na otevřenou sondáž Rusko odpovědělo, na druhé straně nebyl učiněn žádný krok, který by mohl být západní veřejnosti prezentován jako projev ochoty Kremlu diskutovat o "Trumpových plánech", protože "naš novinář se zeptal na naše plány, řekli jsme mu je. Po cestě autem jsme si povídali".

Tuším, že se patriotické veřejnosti nebude líbit, že Putin znovu zdůraznil, že nás Západ neustále podváděl. Samozřejmě, když člověk, který získal prezidentský post obklopený cizím týmem, který měl skromné politické a ekonomické zdroje, v krátké době důsledně dokázal provést deoligarchizaci (odstranění určujícího vlivu Semibankirščiny na státní politiku), dejelcinizaci (nahrazení Jelcinova týmu vlastním) a deliberalizaci (nejsožitější a nejdelší proces, který zajistil patriotizaci ruské politické, ekonomické a kulturní elity), naznačuje, že byl po desetiletí klamán – vypadá to nepřírozeně a vyvolává pobouření jednotlivých obzvláště emočních patriotů. Ale z hlediska mezinárodního postavení, když vyhráváte válku a jste na pokraji složitého vyjednávání, které by mělo upevnit vaše vítězství, je lepší vypadat jako naivní podvedená oběť než jako krutý cynický hráč.

Západ, včetně Trumpova týmu, vytvořil jednotný postoj k ukrajinskému urovnání a pokusil se Rusko zatlačit k jeho přijetí. Západ se přitom netajil tím, že počítá s podporou ruských spojenců.

U nás si mnozí neuvědomují, co je to spojenec a považují spojence za téměř ruské "bojové nevolníky", kteří jsou povinni se starat o ruské zájmy a zapomínat na své vlastní. Ale spojenec je stát, který má dočasně stejné zájmy jako my. Klíčové slovo je zde dočasně. Jak dlouho se budou shodovat: rok, deset let, století, to záleží jak na umění diplomatů, tak především na okolnostech, které lidé ne vždy řídí. Ale dříve nebo později se zájmy rozejdou. V tomto ohledu mají Angličani pravdu – stát nemá stálé spojence, nemá stálé nepřátele, má jen trvalé zájmy.

Spojenec má obvykle v podstatě zájem na našem vítězství, ale ne vždy má zájem, aby bylo absolutní. Vzhledem k tomu, že příliš skvělý výsledek nás může příliš posílit na úkor perspektivních zájmů spojence. USA proto mohly počítat s tím, že jak část našich spojenců, tak velká část soupeřů, kteří nám nyní pomáhají obcházet americké sankce, budou vyvíjet tlak na Kreml, aby ho přesvědčili, aby celkově přijal západní plán urovnání.

Za tímto účelem Západ zdůraznil, že je třeba zastavit umírání lidí na obou stranách. Jakoby logická, správná teze. Ale jak ji realizovat? Západ říká: ano, je to velmi jednoduché – Rusko a Ukrajina (Západ sám sebe hned vyvádí bokem) mají obrovské množství drobných nesrovnalostí. Ale tyto otázky lze vyřešit bez použití zbraní. Pojďme, jak kdysi řekl ještě ne prezident, ale kandidát Zelenský, "prostě přestaneme střílet" (vyhlásíme příměří). Rusko si jako záruku svých zájmů udrží všechna území, která nyní zaujímá Ruská federace, navíc slíbíme, že Ukrajinu do NATO nepřijmeme. No a ať se na těchto základech dál vyjednává (třeba do zmodrání) o tom, jak by měl vypadat konečný mír. Hlavní je, že se navzájem nebudou zabíjet. Hle, dvě Koreje, dosud mír nepodepsaly, ale žijí, pracují,

obchodují a nebojují, i když se nemají rády.

Ať už si o tomto návrhu myslíme cokoli, pro většinu států planety, včetně většiny našich spojenců a souputníků vypadá přesvědčivě. Když ho nechceme přijmout, musíme vysvětlit proč. Sami jsme řekli, že žádné další územní přírůstky na Ukrajině nepožadujeme. Teoreticky tedy můžeme Západu tvrdit, že jeho varianta je obecně přijatelná, ale pro příměří je nutné, aby Ukrajina stáhla své jednotky z ruských konstitučních území.

A co víc, už jsme to kdysi řekli a USA nám již dříve (před rokem za Bidena) naznačily, že pokud nás zajímají nějaká další území, může být tato otázka vyřešena v rámci “zmrazení” (fronta se posune kam je třeba). Máme ale i další předběžné požadavky. Nechceme vyjednávat se Zelenským a požadujeme materiální záruky bezpečnosti našich západních hranic v podobě markantního snížení ukrajinské armády (demilitarizace), změny ukrajinské vládnoucí elity (denacifikace) a zřeknutí se Kyjeva provádět nezávislou zahraniční politiku (neutralizace).

Je zřejmé, že realizace těchto požadavků povede k přeměně všech zbytků Ukrajiny na ruský protektorát, zcela závislý na Moskvě v otázkách zahraniční politiky a vojenské bezpečnosti a zaručující kontrolu Ruska nad jeho kulturní a národní politikou (ochrana Rusů a ruštiny). Naši spojenci a souputníci, z nichž mnozí jsou sami malými státy, které se obávají vměšování do svých vnitřních záležitostí ze strany větších sousedů, se mohou ptát, zda nechceme toho příliš?

Takže Putin, s pomocí odkazů na pravidelné klamání Západu, spolehlivě zdůvodňuje ruský postoj, činí jej v podstatě pro kritiku nezranitelným.

Na co tedy vynaložil Putin oněch deset minut?

Vysvětlil, že Západ sám opakovaně přiznal, že podváděl Rusko, a to jak v otázce rozšíření NATO na Východ, tak v Minských dohodách, takže nemůžeme žádným zárukám Západu věřit. Vyjednávat přímo s Ukrajinou také nemůžeme, protože její delegace v Istanbulu, přestože výsledný dokument (mírová smlouva) byl formulován téměř výhradně na základě ukrajinských návrhů a ruské jednotky odešly z Kyjeva týden a půl před schválením istanbulskeho dokumentu (aby nikdo nemohl říci, že smlouva byla uzavřena pod tlakem), pak odmítla podepsat a realizovat již hotovou dohodu, upřednostnila válku do zničení (“bud’ nás, nebo vás”, citoval ukrajinský postoj Putin).

Putin navíc oznámil, že z pohledu Kremlu ztratil Zelenský legitimitu a dá tak příští ukrajinské vládě možnost prohlásit, že dokumenty, které podepsal on, nebo jím pověřený úředník, jsou bezcenné. Vzhledem k tomu, že Kyjev a Západ se uchýlovaly k různým druhům výmluv a podvodů, nemůžeme za těchto podmínek se Zelenským nic podepsat. Pokud se ale chce jednání účastnit, je Putin (samozřejmě v zájmu co nejrychlejšího nastolení míru) připraven jmenovat speciální osoby, kteří budou se Zelenským vyjednávat. Jenže zákaz jednání Zelenský nyní nemůže svým dekretem zrušit, protože je nelegitimní, a musí tak učinit Nejvyšší rada. Kromě toho musí Ukrajina prostřednictvím voleb nebo jiného ústavního postupu legitimizovat ty zástupce státu, kteří budou jejím jménem podepisovat dohodu.

Ve skutečnosti by místo toho Putin mohl požadovat bezpodmínečnou kapitulaci nebo prohlásit: “Chtěli bojovat do posledního Ukrajince, budeme bojovat do posledního”. Bylo by to stejné, ale kratší. Z hlediska mezinárodní pozice je však Putinův krátký rozhovor vzácným příkladem velkého diplomatického umění. Ruský prezident zcela dementuje postoj Západu, formálně ho nejen neodmítá, ale dokonce s ním souhlasí.

Pořád opakuje: “souhlasíme”, jako refrén to zní v jeho projevu. Pak udělá malou nenápadnou poznámku s odkazem na to, že “jsme byli celou dobu podváděni a nemůžeme věřit ani slovu”, která

zcela znehodnocuje pro Západ právě získaný souhlas. Ale teď ať Západ vysvětluje "lidem dobré vůle po celém světě", proč nelze provést "legitimizaci Zelenského" nebo proč není možné rozhodnout o odblokování jednání Nejvyšší radou. V čem je nesplnitelnost takových navenek nevýznamných ruských výhrad? Rusko dokonce souhlasí s tím, že bude mluvit se Zelenským.

Vezmeme to popořádku. Proč jsme ochotni mluvit se Zelenským, když s ním nic nepodepíšeme bez jeho legitimizace?

Za prvé, požadujeme, aby rozhodnutí o odblokování jednání nepřijal Zelenský, ale Rada. Souhlas Zelenského, a dnes už absolutního diktátora na Ukrajině, názorně předvede, že parlament získává samostatnou váhu. Pokud Rada zruší zákaz Zelenského, pak se povyšuje nad Zelenského, což znamená, že může přehodnotit i další normativní dokumenty. V Radě a mezi ukrajinskými politiky je "strana míru", která by ráda nahradila tým Zelenského u moci. Názor této strany na budoucnost Ukrajiny je diametrálně odlišný od toho, jak tuto budoucnost vidí Rusko, ale jsou skutečně připraveni zahájit jednání a skutečně chtějí Zelenského odstranit od moci. Požadavkem účasti Rady na odblokování jednání posilujeme pozici jedné ze stran vnitřního ukrajinského konfliktu a narůstající vnitřní konflikt samozřejmě oslabuje pozici Kyjeva na vnějším profilu.

Jen čekání na jednání definitivně rozkládá tu část OSU, která už dávno nechce válčit, a přispívá k disonanci a nedůvěře ve vztahu k moci a těm nacistickým formacím OSU, které chtějí bojovat do posledního. Pokud opozice Zelenského získá legální páky na ovlivňování politické situace, může Kyjev zapomenout na jednotné řízení OSU a zahraniční politiky, což přirozeně urychlí jeho i tak nevyhnutelný debakl na frontě.

To znamená, že již jen mírný návrh podmínek pro zahájení jednání konkrétně se Zelenským samotným Zelenským nebude přijat, a proto ruští diplomaté mohou dále říkat: "Ano, ochotně, třeba zítra zasedneme za jednacími stoly, ale Zelenský nechce".

Pokud by Západ risknul odstranění Zelenského, získal by rozpad fronty OSU ještě před zahájením jakýchkoli jednání. Pokud by neriskoval, získal by rozpad fronty OSU, protože jednání nezačala, ale už nemá kdo válčit.

Pro případ, že by jednání začala dříve, než Ukrajina zmizí z politické mapy, odkazy na neustálé podvádění, proč nemůžeme věřit ani kyjevským politikům, ani Západu, poskytují Rusku možnost požadovat pro ně uspokojivé záruky v podobě výměny ukrajinské vládnoucí elity za tu, které Moskva důvěřuje, a vytvoření úplné vojensko-politické a finančně-ekonomické závislosti Ukrajiny na Rusku. Zárukou může být i podpis dohod o vstupu zbytku Ukrajiny do ODKB, EAES, a dokonce i vytvoření "Svazového státu Ruska, Ukrajiny a Běloruska" nebo jen Ruska a Ukrajiny (proč by Rusko nemohlo mít dva samostatné svazové státy - jednotlivě se se "spojenci" bude snadněji provádět vedení).

Rusko tedy neformálně reagovalo na návrhy Západu. Odpověď vypadá asi takto:

Jsme pro mír. Také nechceme, aby lidé umírali a byly ničeny materiální hodnoty. Ale protože jsme byli často a hodně podváděni, máme důvod se obávat, že nejde o mír, ale o příměří, aby se získal čas, po kterém naši protivníci začnou znovu bojovat a lidé budou znovu umírat. To nechceme. Proto trváme na několika předběžných technických krocích, které v budoucnu umožní vyhnout se překrucování dohod nebo odmítnutí jejich plnění, což znamená, že mír bude skutečný, tedy dlouhý a trvalý. Jak řekl Putin "s ohledem na zájmy všech", samozřejmě v podobě, ve které tyto zájmy chápeme my, a ne v té, v jaké je chápou USA.

Teď ať "lidé dobré vůle na celém světě" rozhodnou, čím postoj je přesvědčivější, USA a EU ať připraví nové návrhy a my zatím budeme dobývat Ukrajinu, dobře, že to nepotrvá dlouho.

Pouhých deset minut poklidného rozhovoru a situace se na globální geopolitické tabuli vážně změnila, diplomatická iniciativa přešla na Rusko, získali jsme tempo. V podmínkách, kdy je omezený čas na rozhodování, vyhráváme na bojišti a nemusíme s vyjednáváním spěchat, protože každý den se naše vyjednávací pozice posiluje, je získání tempa velmi důležité.

Konec konců, USA čekají kolaps Ukrajiny v létě (tj. do 5-7 měsíců), ukrajinští poslanci do léta (zbývají 4 měsíce), Putin řekl jeden, půldruhého až dva měsíce a pokud pomoc Západu přestane, Ukrajina skončí. Jednání s USA a EU o světlé budoucnosti celého lidstva můžeme spolu s Čínou a dalšími našimi spojenci vést i tehdy, když Ukrajina zůstane v prokleté minulosti. Mimochodem, myslím, že mnozí na Západě by nebyli proti tomu, aby se jednalo nikoliv o Ukrajině bez Ukrajiny, čehož se na Ukrajině tak bojí, ale o světě bez Ukrajiny z důvodu jejímu zániku, k čemuž Ukrajinci Ukrajinu přesvědčivě vedou jistou rukou.

*

Pro Novou republiku vybrala a přeložila PhDr. Vladimíra Grulichová

Zdroj: voennoedelo

*

Pro podporu projektu „Nová Republika“ je určen účet **2300 736 297/2010** ve Fio-bance. Pokud se rozhodnete přispět, napište do zprávy příjemci, že se jedná o **dar**. Všechny texty autorů a překladatelů Nové Republiky jsou volně šiřitelné.

<https://www.novarepublika.cz/2025/01/rusky-pohled-na-ukrajinske-urovnani-putinova-past>